

Polacy na Zachodzie

PO KONGRESIE - FEDERACJA

Barbara Płaszczynska

Swięta Bożego Narodzenia i Nowy Rok są okresem szczególnie sprzyjającym oglądowi minionego roku. Zachęcają one nas także do spojrzenia w przyszłość. Korzystając z uprzejmości Redakcji Głosu Katolickiego, chciałabym, w imieniu Krajowej Rady Polonii Francuskiej, organu wykonawczego Federacji Polonii Francuskiej, której mam zaszczyt być pierwszym prezesem, skierować kilka słów do Polonii Francuskiej.

Pragnę wyrazić moją głęboką wdzięczność wobec tych wszystkich, którzy, z daleka bądź z bliska, przyczynili się w marcu 2004 r. do uświetnienia sukcesem przedsięwzięcia tak oczekiwanego od lat: stworzenia ogólnokrajowej organizacji reprezentującej polskie i polsko-francuskie stowarzyszenia we Francji.

Podziękowania nasze muszą być skierowane przede wszystkim do inicjatorów ruchu zjednoczeniowego, którzy zorganizowali w Rochefort, w czerwcu 2001 r. zjazd stowarzyszeń francusko-polskich: do dr Thaddée Grzesiaka z koordynacji stowarzyszeń regionu południowo-zachodniego, przy udziale p. Jean-Pierre Grzeszczyka, prezesa Kongresu Polonii Francuskiej (Congrès Polonia en France).

Wspólna, roczna praca licznych stowarzyszeń z różnych regionów Francji, zainicjowana tym wydarzeniem, pozwoliła na zredagowanie Karty Polonii Francuskiej, uchwalonej podczas obrad Krajowego Kongresu Polonijnego w Lens, w lipcu 2002 r., zorganizowanego przez Kongres Polonii Francuskiej pod przewodnictwem swego nieodżałowanego prezesa śp. Jean Pierre Grzeszczyka, przy współudziale stowarzyszenia „Maison de la Polonité”. Przy tej okazji podjęto decyzję, iż następny kongres odbędzie się w Paryżu.

Jesteśmy wdzięczni Panu Grzeszczykowi (odznaczonemu pośmiertnie przez Prezydenta RP Oficerskim Krzyżem Zasługi) za zorganizowanie i przewodniczenie, mimo złego stanu zdrowia, ostatniemu krajowemu spotkaniu stowarzyszeń 5 lipca 2003 r. w Vaudricourt, gdzie definitywnie „znicz” przekazany został stowarzyszeniu „Krajowy Kongres Polonii - Paryż 2003”, z zadaniem zorganizowania kongresu w stolicy Francji w celu uchwalenia statutu i powołania do życia organizacji reprezentującej Polonię Francuską.

Jest moją rolą zaświadczyć o znaczącej pracy wykonanej przez osoby, którym misja ta została powierzona, a w której uczestniczyłam jako sekretarz. Krajowa Rada Federacji Polonii Francuskiej pragnie wyrazić wdzięczność panu Emmanuelowi Noirot Borowskiemu, kompetentnemu prezesowi stowarzyszenia „Krajowy Kongres Polonii - Paryż 2003” w pierwszym roku jego istnienia, a także pani dr Ewie Teslar, która zgodziła się przejąć pętelkę, prowadząc nas z zapalem, skutecznością w wypełnianiu do końca podjętych przez nas zobowiązań.

W duchu otwartości i jedności powstała zatem Komisja Statutowa, otwarta na wszystkich ludzi dobrej woli, grupująca w swoim składzie 43 reprezentantów stowarzyszeń ze wszystkich regionów Francji. Jej obrady miały miejsce kolejno w Clermont-Ferrand, Nancy, Lille i Lyonie. Powierzyła ona panu Piotrowi Moszyńskiemu zadanie przedstawienia, we współpracy z kilkoma animatorami regionalnymi, syntezy wszystkich (czternastu) projektów statutu Federacji, nadesłanych z różnych regionów Francji. Jego funkcja animatora krajowego Komisji Statutowej została potwierdzona jej decyzją w Clermont-Ferrand w listopadzie 2003 r.

Opracowana i przegłosowana przez Komisję Statutową kończąca propozycja statutu została na dwa tygodnie przed otwarciem Krajowego Kongresu Polonii Francuskiej (KKPF), przewidzianego na 12-14 marca, rozesłana delegatom stowarzyszeń w celu

umożliwienia im przygotowania poprawek przed ostatecznym głosowaniem. Pragnę wyrazić mój głęboki szacunek Komisji Statutowej za jej pełną oddania pracę.

Mimo pewnych trudności w kierowaniu i organizacji, jakie dały się odczuć podczas Kongresu odbywającego się w salach Pałacu Luksemburskiego, mimo ograniczeń czasowych nie pozwalających na rozwinięcie dyskusji, 200 delegatów z przeszło 120 stowarzyszeń z całej Francji uchwaliło, znaczną większością głosów, w poczuciu solidarności i zrozumienia znaczenia tego wydarzenia, uznawanego przez niektórych za historyczne, ostateczną wersję statutu powołującego do życia Federację Polonii Francuskiej (FPF). Pragnę tym wszystkim, dzięki którym stało się to możliwe, wyrazić jeszcze raz szczerze podziękowania.

FPF wyraża głęboką wdzięczność francuskim i polskim władzom obejmującym swoim patronatem Krajowy Kongres Polonii, w szczególności zaś panu Christianowi Ponceletowi, przewodniczącemu Senatowi i panu Senatorowi Yves Gaillardowi, obecnemu na kongresie, którzy zaszczytli nas honorowym przyjęciem w sali Medicis Pałacu Luksemburskiego. Dziękujemy

Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej i Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” za duchowe i finansowe wsparcie organizacji kongresu; dziękujemy szczególnie pani marszałek Jolancie Danielak i prof. Andrzejowi Stelmachowskiemu, prezesowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” za uhonorowanie kongresu swoją obecnością i stałe podtrzymywanie Federacji na duchu, za zachęcanie do działania i liczne dowody zaufania.

Nasze podziękowania kierujemy także do pana Jana Tombińskiego, ambasadora RP we Francji, który zechciał 9 października 2003 r., przyjąć w Ambasadzie blisko 250 przedstawicieli ok. stu stowarzyszeń, uczestników spotkania przygotowawczego do Kongresu. Uczestnicy Kongresu zostali ponownie przyjęci w salonach ambasady 13 marca 2004 r. Dziękujemy panu Ambasadorowi i panu Konsulowi Generalnemu RP w Paryżu - Tomaszowi Wasilewskiemu, za ich przychyłność dla Federacji i życzliwe wsparcie.

FPF wyraża swą wdzięczność Episkopatowi Polski za jego troskę i wsparcie, w szczególności zaś ks. bp Ryszardowi Karpińskiemu, Delegatowi Konferencji Episkopatu Polski ds. duszpasterstwa emigracji, który zechciał przyjechać na Kongres i przewodniczyć uroczystej Mszy Św. w intencji jego uczestników, koncelebrowanej w Kościele Polskim 14 marca br. Wyrażamy naszą wdzięczność ks. inf. Stanisławowi Jeżowi, Rektorowi Polskiej Misji Katolickiej we Francji za jego wsparcie duchowe i praktyczną, cenną pomoc, zwłaszcza za bezinteresowne oddanie do dyspozycji stowarzyszenia „Krajowy Kongres Polonii - Paryż 2003” sal w Domu Kombatanta na cały okres przygotowawczy zjazdu. Od ukonstytuowania się FPF sale te służą naradom 31 członków Krajowej Rady Federacji Polonii Francuskiej.

Korzystając tak bardzo z dobrej woli i wysiłków ze strony wielu osób we Francji i w Polsce, mających na celu powołanie jej do życia, Federacja Polonii Francuskiej jest w pełni świadoma swej odpowiedzialności i zadań w chwili obecnej i w przyszłości, świadoma oczekiwań Polonii, których nie może zawieść.

Pierwsze miesiące istnienia Federacji były poświęcone zwykłym zabiegom administracyjnym, wspólnym wszystkim nowym strukturalom stowarzyszeniowym. Należało rozpocząć od nowa nabór członków wśród stowarzyszeń, bowiem te obecne podczas kongresu konstytutywnego FPF nie stawały się nimi automatycznie. Ponadto Federacja nie dysponowała żadnymi zasobami umożliwiającymi rozpoczęcie działalności. Przestrzegaliśmy jednak, aby składka członkowska nie była zbyt uciążliwa zwłaszcza w stosunku do małych stowarzyszeń. Dziękujemy zatem z całego serca tym wszystkim stowarzyszeniom, które, wedle możliwości każdego, okazały swą wyrozumiałość i hojność.

Chciałabym osobiście podziękować wszystkim członkom Krajowej Rady, za oddanie Federacji swojego wolnego czasu, ale

fédération de la
polonie de france

także za ponoszenie wydatków związanych z przejazdami na spotkania do Paryża lub podczas reprezentowania przez nich Federacji w innych regionach Francji lub poza jej granicami - zanim nie otrzymamy subwencji, które mamy nadzieję otrzymać dzięki pracy Komisji Budżetowej, a szczególnie naszego skarbnika, pana Stanisława Ałoszko.

Sprawą ważną dla 31 członków Krajowej Rady Federacji, pochodzących ze wszystkich zakątków Francji, z różnych środowisk, prezentujących różne poglądy, było wzajemne poznanie się, wzajemne poszanowanie i... „sfederalizowanie” - tak, aby wspólna praca przebiegała w sposób harmonijny. Cztery nasze dotychczasowe spotkania były spontaniczne i dynamiczne, obfitujące pomysłami i projektami, nie zawsze łatwymi do zrealizowania, ale zawsze entuzjastycznymi i pełnymi dobrej woli. Taki regularny kontakt członków Zarządu wydaje się być nieodzowny, bowiem działacze wywodzący się z różnych regionów, gdzie prowadzą własną działalność organizacyjną, znając ich potrzeby i oczekiwania, stanowią ogniwa łączące Federację ze stowarzyszeniami. A rolą FPF jest właśnie nasłuchiwanie sygnałów płynących ze stowarzyszeń i oferowanie im pomocy oraz wsparcia - bez narzucania własnej wizji czy działania w ich miejsce. Jest to program, który skromnie staramy się wdrożyć w życie i który na pewno wymagać będzie długofalowej cierplivej pracy i wytrwałości.

W celu konkretyzacji naszych projektów zaczęliśmy tworzyć komisje tematyczne, spodziewając się, że wzbudzą one zainteresowanie stowarzyszeń. Niektóre zaczynają już funkcjonować, wraz ze stowarzyszeniami koncentrując się początkowo na tworzeniu baz danych. Przydatne w tym celu okazują się czasem ankiety, np. ankieta Komisji Kultury Federacji, opracowana przez p. Anne Marie Woźniak Saporte czy też ankieta p. Jean-Louis Olszewskiego z Komisji Pamięci. Zostały one skierowane do stowarzyszeń we wrześniu 2004 r. i są nadal do dyspozycji na żądanie w celu „zinwentaryzowania” tego, co istnieje, a także określenie potrzeb i akcji, jakie należałoby podjąć w różnych dziedzinach życia Polonii (działanie wspólne jest skuteczniejsze niż indywidualne). Ta ostatnia uwaga jest szczególnie prawdziwa w odniesieniu do trudnego problemu, jakim jest stworzenie motywującego i skutecznego systemu nauczania języka i kultury polskiej, od nauczania na szczeblu podstawowym do uniwersyteckiego. Wymaga on poprawy koordynacji działań wszystkich partnerów, zarówno na poziomie ministerstw (francuskiego i polskiego), jak i inspektoratów akademickich, nauczycieli, rodziców i uczniów. To podstawowe zagadnienie dla przyszłości Polonii Francuskiej, pozostające jednym z naszych głównych zajęć, będzie przedmiotem długofalowej pracy odpowiedniej, utworzonej już komisji Federacji.

Chciałabym także podkreślić pracę naszej Komisji Łączności, dziękując w szczególności Januszowi Ptakowi i Alicji Tardy, którzy umożliwili, z pomocą polskiego studenta, powstanie strony internetowej Federacji (www.poloniadefrance.org), stanowiącej wizytówkę działalności FPF i niektórych stowarzyszeń. Jest ich aktualnie 50, zarejestrowanych w 20 departamentach na terenie całej Francji, reprezentujących różnorodne formy polskiego i polsko-francuskiego życia stowarzyszeniowego (pełna ich lista znajduje się na www.poloniadefrance.org). Zachęcamy zainteresowane stowarzyszenia do nadsyłania nam krótkich sprawozdań dotyczących ich ważnych dokonań i wydarzeń. Będziemy je umieszczać na naszej stronie internetowej, ponieważ winna ona stać się odbiciem naszej wspólnoty, pełnej bogactwa i różnorodności Polonii Francuskiej. Statut FPF podkreśla bowiem naszą rolę w promowaniu prawdziwego wizerunku Polski we Francji i na arenie międzynarodowej (języka, kultury, historii, osiągnięć gospodarczych, naukowych i technicznych). Wyraża on także jej wkład w rozwój dobrych stosunków między naszymi krajami, których nikt nie umiałby poddać w wątpliwość. Na tej bazie Federacja Polonii Francuskiej podejmuje interwencje wobec władz francuskich i polskich w najważniejszych dla Polski, Polonii francuskiej i Polonii świata sprawach. Jako przykład możemy tu przytoczyć list Federacji z sierpnia 2004 r. skierowany do ministra spraw zagranicznych Francji Michela Barniera, wyrażający nasze ubolewanie wobec zbyt skromnej - w porównaniu z

innymi państwami - reprezentacji Republiki podczas obchodów 60. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Spotkał się on z pełnym zrozumieniem ministra, który w uprzejmej odpowiedzi udzielił nam wyczerpujących wyjaśnień dotyczących tego przykrego incydentu.

Federacja Polonii Francuskiej, w poczuciu solidarności i wdzięczności wobec kraju naszego zamieszkania - Francji, uważa za swój obowiązek promowanie także jej wizerunku w Polsce. Jest to nasza powinność zwłaszcza wobec młodego pokolenia Polonii, z natury już dwukulturowego i wobec Polaków mieszkających we Francji. Federacja ma nadzieję odgrywania w ten sposób roli interlokutora i ogniwa łączącego oba kraje, zwłaszcza, że ze względu na kontekst europejski ich wzajemne stosunki będą stały się coraz bliższe.

Uczucia przyjaźni i wdzięczności kierujemy do wszystkich stowarzyszeń członkowskich FPF, ale także do tych, które jeszcze wahają się z przyłączeniem się do nas. Chcemy je zapewnić, że drzwi Federacji są szeroko otwarte dla wszystkich, które zechcą wspólnie z nami pracować (dotyczy to zarówno stowarzyszeń, jak i osób fizycznych, co przewiduje nasz statut). Znaleźcie się w FPF i podjęcie w niej określonych zadań jest sprawą ważną, bo zapewniającą odnawianie życiodajnych sił Federacji i trwałość organizacji w wymiarze całej Francji. W roku 2005 odbędzie się bowiem Walne Zgromadzenie Federacji, na którym, spośród jej członków wybrana zostanie nowa Krajowa Rada Polonii Francuskiej ponieważ kadencja pierwszej Rady została ograniczona do jednego roku).

W zakończeniu pragnęłabym, w imieniu Krajowej Rady Polonii Francuskiej, skierować do wszystkich osób, organizacji i stowarzyszeń działających dla dobra Polonii Francuskiej, nasze najlepsze życzenia na okres Bożego Narodzenia i na Nowy Rok - szczęśliwego i owocnego 2005 roku, bogatego w stowarzyszeniowe przedsięwzięcia i wydarzenia.

**Barbara Płaszczynska -
Prezes Federacji
Polonii Francuskiej**

FPF: 20, rue Legendre, 75017 Paris; adres pocztowy: 4, rue Albert Pichon, 78140 Velizy; e-mail: president@poloniadefrance.org